

zaimkov O. Stojković¹² navaja, da je cerkvenoslovansko obliko os. zaimka 1. os. ed. *azъ* ohranila bolgarščina, medtem ko bi imeli vsi drugi slovanski jeziki danes obliko *ja*. Avtorica sicer pravi, da so staro nereducirano obliko *jazъ* imeli nekateri slovanski knjižni jeziki vse tja do 17. stol., da pa je izpričana zlasti v češčini in ruščini. Slovenci bi seveda želeli, da bi slavistka navedla vsaj današnjo obliko slov. jezika *jaz*, kajti prikaz razvojnih stopenj niti ni bil namen avtoričine razprave.

Kar zadeva literarnozgodovinsko smer, je razvoj sodobnega slovenskega romana v svoji doktorski disertaciji Romanul iugoslav contemporan delno zajela V. Stojanović, predavateljica srbohrvaške književnosti na bukareški slavistiki.¹³

Leta 1978 je v Romuniji začel delovati lektorat slovenskega jezika. Prvi lektor je bil diplomant ljubljanske slavistike Peter Pal. Žal je po njegovi vrnitvi v Ljubljano to pedagoško mesto ostalo dalj časa nezasedeno in tako je komaj zaživila slovensščina na bukareški filološki fakulteti zopet utonila v pozabo. Nanjo je spominjal edino slovenski tisk, ki je še vrsto let po Palovem odhodu prihajal na oddelek. — V zadnjih letih, vse do svojega odhoda v pokoj je prof. M. Živković za študente srbohrvaščine imel poseben seminar o slovanski književnosti, ki je navadno trajal en semester. Na oddelku že nekaj časa deluje tudi seminar iz primerjalnih književnosti slovanskih narodov, ki pa ne vključuje slovenskega leposlovja zaradi pomanjkanja strokovne literature. Predavatelj je namreč dobil v roke le miniaturni Čirdujev izbor slovenske lirike,¹⁴ ki v svoji skromni obliki meče skoraj temno senco na slovensko knjižno ustvarjalnost.

Vzrok tako nezavidljivemu položaju slovenistike v Romuniji je prav gotovo treba iskati v dejstvu, da praktično do leta 1984 ni bilo lektorata, ki ima, kot vemo iz izkušenj, svojo nezamenljivo vlogo. — Danes ima slovensščina na bukareški univerzi status fakultativnega predmeta, ki se kot predmet C vpisuje tudi v diplomu. V okviru fakultetnih izdaj se na oddelku pripravlja priročnik o slovenskem jeziku in književnosti, ki naj bi služil študentom slovensčine in predavateljem.

Glede prodora slovenističnih ved v romunsko slavistiko bi torej lahko rekli, da je nekaj korakov že storjenih; ne smemo zanemariti tudi vneme peščice slušateljev slovenskega lektorata, ki v bližnji prihodnosti lahko obrodi nepredvidene sadove. — Ostaja seveda upanje, da se bodo po drugi plati tudi naši ljubljanski študentje — bodoči jezikoslovci in literati — začeli zanimati za jezik, ki je zaradi svoje specifičnosti, v ne tako davni preteklosti, izzival Miklošiča, ter odkrili kulturno zakladnico (nam Slovincem malo znanega) romunskega naroda. Dejstvo, da sta za plodno ljubezen potrebna dva, velja namreč tudi za književnosti, jezike in kulture.

Vida Rus

Univerza v Bukarešti

NEKAJ SLOVANSKIH GLAGOLSKIH SAMOSTALNIKOV S *-T-

Rusko *játva* izhaja¹ iz praslovanskega *ętva in je v zvezi z *ęti *јvmę. To je gotovo pravilno. Potem pa se zatrjuje, da je ta tvorba razširitev namenilniške osnove *ętvъ. To nikakor ni res. Namenilnik je prvotno osnova na *-*tu-* in je v indoevropsčini zahteval guno podstave. Pokazal sem (Indo-Iranian Journal, v tisku), da je za glagolske samostalnike na *-*tu-* (srednjega spola) značilna ničta stopnja. Zaradi tega so posebna formacija. Se več, v praslovansčini je namenilnik že imel posebno skladenjsko vlogo.

Zaradi tega vzpostavljam *ętva kot množinsko skupno ime samostalnika dejanja na *-*tu-*-*m*, od tod *imtvā.

Glagolski samostalnik *ętvje se pravilno postavlja v zvezo z isto podstavo. Dalje se domneva (»možet«), da bi ta samostalnik lahko nadaljeval ie. *emtijom. Taka tvorba

¹² O. Stojković, n. d. Slava veche, str. 83.

¹³ V. Stojanović, Romanul iugoslav contemporan (v rokopisu).

¹⁴ Petru Čirdu, Efemera mea vešnicie, Bukarešta 1984.

¹ Etimologičeskij slovar' slavjanskix jazykov 6 (1979), 73.

je komaj upravičena. Medtem ko natančni obseg ie. glagolskih samostalnikov na **-ti-* (z ničto stopnjo podstave) še ni pojasnjen, se zdi precej jasno, da so latinski in staroirski glagolski samostalniki na *-tiō(n)*- nadaljevali to formacijo.² Zaradi tega v pripioni *-tiō(n)*- ne moremo videti razširitve z *-n-* pripone **-tio-*; prej imamo na ie. stopnji samo pripono **-ti-*. V skladu s tem (enako kot sem predlagal³ za **ēstv* in **ēstvje*) naj bi bilo **ētvje* produktivna drugotna izpeljava na **-vje* v slovanščini, napravljena ob osnovi **ētv-*, ki je podstava nedoločnika **ēti*. Prvotna oblika, ki nas tu zanima, je torej **imti-*.

Upoštevatı je treba pomembnost slovenščine pri potrditvi teh tvorb.

Eric P. Hamp
Čikaška univerza
Prevedel Jože Toporišič

K ZGODOVINI SLAVISTIČNE ZNANOSTI II.*

Beseda *bōh bóha* 'side of bacon' v Bezlajevem ESSJ, str. 30, ni zaznamovana. Vendar jo Pleteršnik (1894) pravilno sledi kot prevzeto besedo iz starovisokonemščine, in sicer proti P. Lessiakı v PBB 28 (1903), 119. Še več, beseda *bōh* je pomembno zgodaj prevzeta iz nemščine (prim. Sadnik-Aitzetmüller v Vgl. Wb. d. slav. Spr. 375 #285, Berneker v Slav. et. Wb. 1.67) s slovanskim *o* kot odrazom izvornega **ā*, in z *b* za bavarski *p-*. Zanimivo je ugotoviti, da je bila prava razlaga te besede pripoznana vsaj že od 1894 in da novejša znanost ni poenoteno izboljšala tega našega znanja.

Oblikoslovno pomembno je tudi poudariti, da zgodnji **boh* mora odražati stvn. *bah* = stsaš./stnord. *bak*, ki sta srednjega spola, in ne stvn. *bacho*, moško *n*-osnovo. To dejstvo dodaja važno stvar naši germanistični dokumentaciji. Slovanski pripis spola je posledica odsotnosti končnega samoglasnika v im.-tož.

Germanški tvorbeni niz **bak-a-n* → *bak-o(n)* < **bhog-o-m* → *bhog-on* predstavlja ie. pravilsko ustreznico h grškemu *strabós* → *strabón* itd.

Eric P. Hamp
Čikaška univerza
Prevedel Jože Toporišič

DROBEN PRISPEVEK K TRUBAROSLOVJU

Prva dvojezična, gradivsko doslej najpopolnejša izdaja Trubarjevih pisem¹ pri naša mdr. tudi pismo, ki je povezano s pričujočo objavo. Gre za latinsko pismo P. Trubarja z dne 1. jul. 1564 pridigarju ljubljanske stolnice Juriju Bravšiču (Braosić), sopodpisano od Sebastijana Krelja in Janža Tulščaka. J. Rajhman navaja v opombi², da je besedilo sestavil Krelj, da pa je bil iniciator nedvomno Trubar. Bravšič, frančiškan po rodu iz Istre v okolici Koprā³, je prišel nalašč v Ljubljano, da bi s pridiganjem okreplil boj proti razraščajočemu se protestantizmu. V svojih govorih je močno napadal Trubarja in njegove. Ker se očitki v pismu, v katerem Trubar poziva Bravšiča, naj neha z lažnivo gonjo proti njemu in slovanski protestantski cer-

² Prim. moje primerjave v On some Gaulish names in *-ant-* and Celtic verbal nouns, Ériu 27 (1976), 1—20.

³ Festschrift for Gesemann (v tisku).

* Glede I prim. Sovene Studies 1979, 2: 61—62.

¹ Jože Rajhman, Pisma Primoža Trubarja, Ljubljana 1986.

² Prav tam, str. 344.